

ning til at gjøre Dpoffvesser for at faae en Jernbane til at løbe ved Siden af Dampskibene. Det er unødvendigt med Hensyn til Transporten af Personer og Gods. Det er, hvis en saadan Canalisation skulde vise sig mulig, tilstrækkeligt, at Banen munder ud der. Det havde jeg forbeholdt mig ved det i Folkethinget stillede Endringsforslag. Jeg har tænkt meget over, hvad der kunde være Anledning til, at — thi jeg haaber, at det Forslag, der nu er stillet, og som fastholder Nye Mølle, vil finde Bifald og ogsaa vil finde et afgjort Fleertal for sig i det andet Thing. — Spørgsmaalet om Sidebanen, da det blev stillet op som et Alternativ, ikke kom i Betragtning. For at komme til en Forstaelse, gjælder det altid om, at man seer de egentlige Bevæggrunde, hvorpaa de forskjellige Meninger støtte sig. Det forekommer mig ikke at være heldigt udtrykt, naar man siger, at Grunden til disse Forslags forskellige Modtagelse ligger deri, at der er en stor Forskel imellem, om Jernbanen løber igjennem eller blot berører Gudenaabalen. Det er vist ikke den egentlige Grund; men der er en anden Grund, som hos mig veier overordentlig meget, og jeg kan derfor heller ikke troe Andet, end at den har været den afgjørende Grund til, at Nye Mølle fastholdes med saadan Udholdenhed og Fasthed, at det saa at sige er denne Mølle, der kommer til at afgjøre Jernbanernes Skæbne hos os. Forklaringen ligger i det af en æret Rigsdagsmand stillede Forslag om en Bane fra Nye Mølle til Tange. Ved at føre Banen over Nye Mølle gjør man det lettere at faae anlagt det Stykke fra Nye Mølle til Tange. Man holder Fremtiden aaben og siger: Om vi ogsaa ikke nu sætte det igjennem — thi jeg haaber, at de Herrer ikke vilde gjøre dette Forslags Vedtagelse til Betingelse for hele Lovforslagets Vedtagelse — er det ikke fjernt, at kunne gaae fra Nye Mølle til Tange, og under disse Forudsætninger har det ikke ringe Betydning. Det er ikke Hensynet til Viborg, der kommer i Betragtning i denne Henseende. Viborg og dets Opland har ikke stor Betydning, og der er neppe Noget, der lægger Vægt derpaa; men derved vil i betydelig Grad Veien vestfra sydpaa forkortes. Jeg har ikke efterseet

Mileantallet; men naar man blot kaster et flygtigt Blik paa Kortet, seer man, at Veien derved vil forkortes i en overordentlig Grad. Derfor har dette Forslag overordentlig stor Betydning. Der er Tanke i dette Forslag, og denne Tanke er Hensynet til Vesten. Udgifterne ved denne Linie ville imidlertid efter et løst Overflag — jeg har ikke saadanne Angivelser, at jeg paa nogen Maade vil bestaae dem — beløbe sig til fra Nye Mølle til Silkeborg 650,000 Rb. og fra Silkeborg til Tange 720,000 Rb., altsaa ialt 1,370,000 Rb. Jeg finder, at der ikke er Anledning til for Tiden, naaget jeg ikke misgjender Betydningen af denne Linie, at stemme for den. Det er dog en saa betydelig Udgift, at man bør udsætte den, og navnlig mener jeg, at det vilde være rettest at udsætte den, indtil Spørgsmaalet om den vestlige Bane har fundet sin Afgjørelse; thi det er aldeles sikkert, at ligesaa vist jeg anerkjender denne Linies Betydning, ligesaa vist falder efter min Mening denne Betydning bort, dersom man gaaer fra Hølstebro sydpaa med en let Locomotivbane; thi saa opnaaer man, hvad man ønsker at opnaae ved en Bane fra Nye Mølle til Tange. Jeg siger, at vi muligviis kunne naae overordentlig langt ved at gaae fra Hølstebro sydpaa med 1¹/₂ Million Rb., og hvis vi samlede alle Vestens Beboere for at lade dem stemme om, hvad de helst ønskede, vilde de ganske sikkert foretrække denne Bane. Saaledes som Sagen i dette Dieblil stiller sig for mig, vilde jeg, naar jeg kunde raade over Stemmerne i Folkethinget og Landstinget, saa at jeg kunde faae Majoritet for mig, være enig med den ærede Ordfører i, at man burde gaae den lige Vej fra Horsens til Aarhus. Udgifterne derved ere 5,630,000 Rb. Udgifterne derimod ved Banen, saaledes som den vilde blive, naar det af en æret Rigsdagsmand stillede Forslag om Banen fra Nye til Tange blev vedtaget, vilde beløbe sig til 7,834,000 Rb. Der vil altsaa her være en Forskel af 2,204,000 Rb. Det forekommer mig, at for denne Sum vilde være rettest at søge at lette Forbindelsen med Gudenaabalen. Det vil ikke være svært at finde en Vej for en saadan let Forbindelse. Der foreligger ogsaa et Forslag, der gaaer ud paa en Sidebane til Silkeborg. Det vilde koste om-